

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
3.Bhar.269/2011/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2012. év február hónap 23. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A bűnpártolás vétsége miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben - az I. r. vádlott és védőjének, II. r. vádlott és védőjének másodfellebbezését elbírálva - a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 2011. év június hónap 20. napján kelt 32.Bf.6190/2011/7. számú ítéletét **megváltoztatja.**

I. r. és II. r. vádlottakat az ellenük a Btk. 244. § (1) bekezdés c./ pontjába ütköző a Btk. 20. § (2) bekezdése szerint minősülő társtettesként elkövetett bűnpártolás vétsége miatt emelt vád elől **felmenti.**

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú bíróság tájékoztatja I. r. vádlottat, hogy az általa őrizetben töltött időre tekintettel a jelen harmadfokú ítélet kihirdetésétől számított 6 (hat) hónapon belül kártalanítási igényt terjeszthet elő. E határidő elmulasztása jogvesztő. A kártalanítási igényt az ügyben elsőfokon eljáró Budai Központi Kerületi Bíróságnál kell előterjeszteni; a kérelemben meg kell jelölni a kártalanítási igény összegét, az igényt megalapozó bizonyítékokat, és csatolni kell az igényt alátámasztó okiratokat.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budai Központi Kerületi Bíróság - a Budapesti I. és XII. Kerületi Ügyészség 2010. év február hónap 25. napján kelt B.XII.4695/2007/21-I. számú vádirata alapján eljárva - a 2010. év november hónap 3. napján kihirdetett 2.B.XII.418/2010/24. számú ítéletével I. r. és II. r. vádlottakat az ellenük társtettesként elkövetett bűnpártolás vétsége [Btk.244. § (1) bekezdés c) pont] miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára hivatkozással - a cselekmény nem bűncselekmény - felmentette, rendelkezve a lefoglalt bűnjelekről.

Az elsőfokú ítélet ellen - a Fővárosi Főügyészség Bfel.34456/2010/1. számú átiratával is fenntartottan - az ügyész fellebbezett a vádlottak terhére bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 2011. év június hónap 20. napján kihirdetett 32.Bf.6190/2011/7. számú ítéletével a kerületi bíróság döntését megváltoztatta; a vádlottak bűnösségét a váddal egyezően megállapította a társtettesként elkövetett bűnpártolás vétségében [Btk.244. § (1) bekezdés c) pont], s ezért I. r. vádlottat 8 hónap fogházbüntetésre, II. r. vádlottat pedig 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, utóbbi tekintetében azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett még a I. r. vádlott által őrizetben töltött idő beszámításáról, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú ítélet ellen I. r. és II. r. vádlottak, valamint védőik jelentettek be másodfellebbezést felmentés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2011. év augusztus hónap 18. napján kelt BF.648/2011/1. számú átiratában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú nyilvános ülésen I. r. vádlott védője az érdemben helyes elsőfokú ítélettel egyezően a védencc felmentését indítványozta.

Utalt arra, hogy I. r. vádlottnak nem volt bűnös szándéka; márpedig ennek hiányában - tekintve, hogy a bűnpártolás csak szándékosan követhető el - a vád szerinti bűncselekmény nem valósulhatott meg.

Tény, hogy a vádlottak egymás tevékenységéről tudva közreműködtek a gépkocsi visszaszerzésében; az azonban korántsem igazolt, hogy e tevékenységükkel segítették volna az alap-bűncselekmény - azaz a lopás - elkövetőit is, az ő anyagi helyzetüket is javítva. Nem állapítható meg a lopást elkövetők személye; nem ismert a kérdéses személy sem; lehet, hogy létezett, lehet, hogy nem. I. r. vádlott nem ismerte a lopás elkövetőit, a II. r. vádlottat kérte meg, hogy segítsen. Utóbbi sem tudta, hogy kik az alaphűncselekmény tetteseik, valamint hogy hol van az autó; amikor igazoltatták, az utóbbiról csak annyit tudott, hogy hol. A nem-létező, vagy ismeretlen elkövetőkkel a vádlottak nem is állapotodhattak meg semmiben.

Pénzátadás az ügyben nem történt; ha ilyen lett volna, ha ezen tettenérték volna a feleket, úgy akkor mondhatnánk, hogy a vádlottak a lopást elkövetőknek segítettek ezt a pénzt megszerezni.

I. r. vádlott - a sértett vallomása szerint is - az 1. számú tanúnak akart segíteni; a sértett hívta fel őt, hogy segítsen a jármű visszaszerzésében, és nem fordítva: nem a vádlott jelentkezett a sértettnél a kocsi visszaszerzésével kapcsolatban.

Védencc - aki kétségkívűl kedvezőtlen előéletű - a jelen esetben csak segíteni próbált és az lett a vége, hogy megállapították a büntetőjogi felelősségét.

Összességében a vádlottak bűnösségére vont jogi következtetés téves, a tényállásban foglaltak nem alkalmasak a bűnpártolás vétségének megállapítására, ezért a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, és az elsőfokú bíróság ítéletének megfelelően a vádlottak felmentése indokolt.

II. r. vádlott védője a másodfokú eljárásban írásban részletesen kifejtett jogi álláspontjával egyezően utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást hiánytalanul lefolytatta, majd pedig a személyes meggyőződése szerint, a tárgyalás

közvetlensége alapján mérlegelt. Ezt az elsőbírói mérlegelését kifogás nem érheti; azt másodfokon logikai és nyelvtani módszerekkel felülmérlegelni nem lehet.

Kiemelte: a Fővárosi Bíróság logikáját követve a lopás károsultja a felbujtója lenne a bűnpártolás bűncselekményének, hiszen ő ajánlotta fel az összeget az autó visszaszerzése kapcsán; márpedig ez jogilag elfogadhatatlan.

Indítványozta a másodfokú határozat megváltoztatását és az elsőfokú bíróság mindenben helytálló ítéletével egyezően II. r. vádlott felmentését.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat mindenben fenntartotta.

Az általa kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozott; ugyanakkor a büntetőjogi felelősség tekintetében a másodfokú bíróság foglalt helyesen állást. A lopási alapcselekmény befejezését követően merült fel, hogy a sértett a kocsiját valamilyen módon visszakaphassa, a vádlottak a segítségüket ehhez ajánlották fel. Ezért a bűnpártolás elkövetésének alanyai; szándékosan segítséget nyújtottak ahhoz, hogy előnyt biztosítsanak a lopás elkövetőinek. Bűnösségük megállapítására és velük szemben büntetés kiszabására ebből következően helyesen került sor a másodfokú bíróság által, így indokolt a Fővárosi Bíróság ítéletének helybenhagyása.

I. r. vádlott a védőjéhez csatlakozva a korábbi védekezését ismételte meg. A sértett csak visszaszerezni akarta az autót: tekintve, hogy az az édesapjáé és nincs rajta casco; neki minden pénzt megérne, ha az visszakerülne hozzá. Pénz azonban az ügyben ténylegesen nem forgott, mindez csak szóban hangzott el a sértett részéről.

A harmadfokú bíróság a fellebbezésekkel támadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt bírálta felül a Be. 387. § (1) bekezdése szerint.

Ennek során megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, ilyet egyébiránt sem a vád, sem a védelem nem panaszolt.

A bizonyítás törvényesen, a szükséges - egyben elégséges - mértékben megtörtént; a megállapított tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól, azt támadás nem is érte.

Pusztán annyi kiegészítés tehető I. r. vádlott előélete tekintetében a harmadfokú bíróság által beszerzett erkölcsi bizonyítvány adatai alapján, hogy az elsőfokú ítéletben 6. pontban jelzett 3 év börtönbüntetést, valamint a másodfokú ítéletben hivatkozott 6 év börtönbüntetést időközben a Komárom Megyei Bíróság a 2011. év június hónap 9. napján kelt 6.Bk.215/2011/2. számú, illetve a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2011. év szeptember hónap 6. napján jogerős Bkf.303/2011/2. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta, 6 év 9 hónap börtönbüntetést állapítva meg, mely büntetést kitöltve I. r. vádlott várhatóan 2016. év február hónap 22. napján szabadul.

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás tehát helyes és teljes, melyből következően alapul szolgált a másod-, majd harmadfokú felülbírálat során. Az ügyben eldöntendő kérdés tárgyát így az képezte - és képezi jelenleg is - hogy az irányadó tényállás szerinti vádlotti magatartás valamely bűncselekmény megállapítását eredményezi-e.

E tekintetben a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróság - és a védelem - álláspontját osztotta.

Az immár több mint félévszázados bírói gyakorlat szerint a bűnpártoló az alaphűncselekműny elűvetűjének érdekét szolgálja, az ő számára tűrekszik az alaphűncselekműnybűl származó előnyt biztosítani [Bjd. 741.].

Elűny - fogalmilag - minden olyan változás, helyzet, amely az alapcselekműny elűvetűje számára a közreműködű magatartás folytán kedvezűbb, mint annak beavatkozása előtt. Bűnpártolásként tehát akkor értékelhető a vádlotti magatartás, ha az lehetővé tette bármifűle előnyűsebb helyzet létrejűttét az alaphűncselekműny elűvetűje számára [Bjd. 7335.].

A fentiek szerint tehát a bűnpártoló személyűben az alaphűncselekműny elűvetűjéhez kapcsolódik, kötűdik; az ő érdekében és előnyűre tevékenykedik.

A bűnpártoló pszichikus viszonyulása felűl közelítve: szándéka - akár egyenes, akár eshetűleges szándéka - őt ugyanígy közvetlenül az alaphűncselekműny elűvetűjéhez kapcsolja [EBH. 2010. 2211.].

A fentiek megvalűsűlása esetén a bűnpártolás megállapításának van helye, és pedig akkor is, ha bűnpártoló - az alaphűncselekműny elűvetűjének érdekében és előnyűre kifejtett - tevékenysűge mintegy másodlagos hatásként egyben további más személy, így akár az alaphűncselekműny sűrtettjűre nűzve is eredményez a korábbinál - az alaphűncselekműny következtűben előálltnál - kedvezűbb helyzetet.

Megfordítva: amennyiben tényként az állapíthatű meg, hogy a bűnpártolással megvádolt személy az alaphűncselekműny sűrtettjűnek javára és érdekében jár el; tevékenysűgűre őt az indítja, hogy az alaphűncselekműny okozta sűrelmet mérsékelje, vagy kikűszűbűlje, úgy a Btk. 244. § szerinti bűncselekműny megállapításának nincs helye még akkor sem, ha mindez az alaphűncselekműny elűvetűje számára is eredményez bizonyos előnyt.

A jelen űgy tárgyat képezű esetben ez utűbbi tűrtűnt.

A vádlottak - lűncolatosan - az alaphűncselekműny sűrtettjűhez kötűdtek, az ő kűrésűre, a tűle eltulajdonított gűpjűrmű visszaszerzűse érdekében kezdtek tevékenykedni. Kűtsűgtelen, hogy sikeres kűzvetítűsűk eredműnyeként nem csupán a sűrtett kapta volna vissza az ellopott gűpkocsiját, hanem az azt eltulajdonítűk is tűbbszűzezer forinthez jutottak volna, ráadásul a lopott jűrmű értékesítűsűvel, bontásával egyűtt járű nem csekűly veszűlyt sem kellett volna így felvállalniuk.

Mindez azonban nem változtat azon a tényen, a vádlottak elsűdlegesen a sűrtetthez kötűdtek, előszűr vele kerültek kapcsolatba, az őt ért lopási kűr mérséklűse volt a céljuk.

Természetesen eltérő tényállás esetében: amennyiben igazolható lett volna a vádlottaknak bármely, a lopási alapcselekménnyel összefüggésbe hozható személy, vagy akár más utónevű személlyel való kapcsolata; ez utóbbiak érdekében folytatott ténykedése; úgy akár a bűnpártolás, akár más bűncselekmény elkövetése - amint azt az elsőfokú ítélet a 10. oldalán a csalás, lopás vagy orgazdaság tekintetében elemzi is - alappal lett volna felvethető.

Minderre azonban kellő bizonyíték rendelkezésre nem állt; így helyes annak elsőbírói rögzítése, hogy törvényi tényállási elem hiányában a Btk. 244. § szerinti bűnpártolás bűncselekménye - de más bűncselekmény sem - róható a vádlottak terhére.

A másodfokú ítélet 3. oldalának utolsó négy sorában írt azon megállapítás, hogy amikor a vádlottak „a lopás sértettjét segítve, az ő érdekében eljárva közvetítettek ..., áttételesen közrejátszottak abban, hogy a gépkocsi visszavásárlási árával az alapbűncselekmény elkövetője anyagi előnyhöz jusson” a büntetőjogi felelősség megállapításához nem elégségesek.

Valamely másodlagosan ható, „áttételesen” érvényesülő következmény nem eredményezheti a vádlotti felelősség megállapítását a vád szerinti szándékos bűncselekményben akkor, amikor maga a másodfokú bíróság állapítja meg, hogy a vádlotti szándék a sértett érdekében való eljárás volt.

A Fővárosi Bíróság álláspontjának elfogadása azt eredményezné, hogy - amint arra a védelem hivatkozott - az alapcselekmény sértettje a vádlottak felbújtójaként volna felelősségre vonható.

De ugyanígy: alappal volna felvethető, hogy súlyos megítélésű bűncselekmények kapcsán - akár a hatóság tagjaként - közvetítői, tárgyalói [például túsztárgyalóként] szerepet vállaló személy bűnpártolóként kellene, hogy feleljen a társadalom számára nemhogy nem veszélyes, hanem sokkal inkább hasznos tetteért.

A harmadfokú bíróság ezért - az elsőfokú bírósággal egyetértve - úgy ítélte meg, hogy I. r. és II. r. vádlott tényállás szerinti magatartása bűncselekményt nem valósított meg, ezért a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése szerint megváltoztatta és őket a társtettesként elkövetett bűnpártolás vétsége [Btk. 244. § (1) bekezdés c./ pont, Btk. 20. § (2) bekezdés] miatt emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése szerint a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján felmentette.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyása a Be. 397. §-án alapul.

I. r. vádlott az ügyben őrizetet töltött; a Be. 580. § (1) bekezdés II. tétel a) pontja szerinti kártalanítás lehetőségéről őt a Be. 583. § (5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően tájékoztatta.

Budapest, 2012. év február hónap 23. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Székely Ákos s.k. Miszlai dr. Lányi Éva s.k.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Bíróság 32.Bf.6190/2011/7. számú ítélete - a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.269/2011/7. számú ítéletében írt változtatással - 2012. év február hónap 23. napján I. r. és II. r. vádlottak tekintetében jogerőre emelkedett.

Budapest, 2012. év február hónap 23. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

*Kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző*